

Vodič za osobe s invaliditetom u kriznim situacijama

Izdavač: Zajednica saveza osoba s invaliditetom
Hrvatske - SOIH
Zagreb, Savska cesta 3

Za izdavača: Marica Mirić

Autori: Martina Mokus
Marica Mirić
Karlo Kanajet
Kristina Peruničić
Ratmir Džanić

Grafička obrada: Ratmir Džanić

Tisak: Correctus media d.o.o.

Naklada: 20

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj Vodiča isključiva je odgovornost Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske.

Za više o EU fondovima: www.esf.hr i www.strukturnifondovi.hr

VODIČ ZA OSOBE S INVALIDITETOM U KRIZNIM SITUACIJAMA

Osobe s invaliditetom su poput svih drugih ljudi.

Može im biti teško razumjeti događaje
i učiti nove stvari.

Imaju pravo na korisne
informacije.

Važno je da informacije budu jasne i što
lakše razumljive.

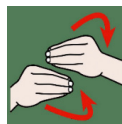

S a d r ž a j

1. Uvod

2. Priprema za krizne situacije

3. Što moraš imati u kući

4. Plan za slučaj opasnosti

5. Pozivanje hitnih službi

6. Važno za vrste invaliditeta

7. Važne napomene i literatura

1. Uvod

Do katastrofe dolazi neočekivano i ne mogu se spriječiti .

Katastrofe se mogu javiti bilo gdje i bilo kad.

Katastrofe mogu biti:

- Potres

- Poplava

- Šumski požar

Osobe s invaliditetom nekad ne mogu same prepoznati katastrofu.

Ne znaju što trebaju učiniti.

Ako su osobe s invaliditetom same mogu osjećati strah.

Osobe s invaliditetom susreću se s brojnim preprekama:

- nema informacija

- komunikacija nije odgovarajuća

-
- postoji nedostatak odredbi za zaštitu i spašavanje

- odredba je ono što se mora provoditi

- krizne situacije pojačavaju diskriminaciju

- svaka vrsta invaliditeta jedinstvena je u svojoj različitosti

Ovaj vodič bit će podrška u kriznim situacijama.

Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom je dokument.

Obavezuje države da poduzmu mjere zaštite osoba s invaliditetom.

Hrvatska je 2008 ratificirala

Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom.

To znači da je pristala poštivati međunarodni ugovor.

Članak 11 obavezuje članice da osiguraju sigurnost osoba s invaliditetom.

U Istanbulu je 2016. godine usvojena Povelja. Povelja je svečani dokument o posebnim pravima pojedincu ili organizaciji.

Povelja obavezuje na inkluzivno humanitarno djelovanje.

To uključuje poduzimanje mjera:

- kako bi se zadovoljile njihove osnovne potrebe
- poštivalo dostojanstvo i zaštita osoba s invaliditetom

Osobe s invaliditetom još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri uključene u donošenje odluka u kriznim situacijama.

To je diskriminacija osoba s invaliditetom.

Ovaj Vodič sadrži informacije o postupanju u kriznim situacijama.

Sadrži upute o pripremi za rizične situacije:

-
- načinima pozivanja pomoći

- planovima za slučaj opasnosti
postupanju prije i nakon krizne situacije

Cilj Vodiča je potaknuti osobe s invaliditetom na informiranje o:

- mogućim opasnostima rizičnih i kriznih
situacija i načinima kako se zaštititi

- kako se zaštititi sami prije nego što dobiju
pomoć i podršku civilne zaštite kako bi
smanjile moguće negativne posljedice

Priprema za krizne situacije

Tijekom krizne situacije može doći do prekida:

- plinskih

- električnih

-
- vodovodnih usluga

- ceste mogu biti blokirane

- trgovine zatvorene

- benzinske postaje ne rade

Budite strpljivi i nekoliko dana dok hitne službe ne dođu.

Važno!

Osobe s invaliditetom trebaju imati informaciju i pitati:

- gdje ću ja biti u slučaju katastrofe

- gdje će biti moja obitelj u slučaju katastrofe

- gdje će biti moji prijatelji

-
- gdje će biti moj asistent u slučaju katastrofe

Plan za slučaj katastrofe može pomoći dok ne dođe pomoć.

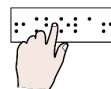
Moja komuniciranja mogu biti ograničena:

- ne znam čitati

- ne vidim i mogu čitati samo tekstove na brajici

- mogu biti zbunjen i prestrašen što utječe na moje zdravlje

- asistent ne može doći kod mene i nema mi tko pomoći

Važno je tražiti pomoć ako je potrebna.

Opasnosti mogu uključivati:

- potrese

- poplave

- požare

- teške vremenske uvjete

- voda je zagađena i nije za piće

- nema struje

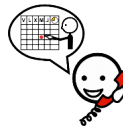

- dolazi do izbijanja zaraznih bolesti

Priprema za hitne slučajeve u 10 koraka:

- Dogovorite sastanak

- razgovarajte sa svima u svom kućanstvu

- planirajte kako ćete reagirati u hitnim slučajevima.

-
- hitni slučaj može se dogoditi bilo kada

- pripremite se za ono što ćete raditi ako ste kod kuće

Preuzmite odgovornost

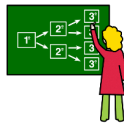
- zadajte dužnosti svakoj osobi u vašem domu

- napravite plan rada kao tim

- planirajte unaprijed

Postavljajte pitanja kao što su:

- gdje je mjesto sastanka i kako doći tamo?

- kojim ćete putem ići?

- postoji li u blizini sklonište za evakuaciju?

- dogovorite kako ćete komunicirati jedni s drugima

-
- povedite pse pomagače i kućne ljubimce sa sobom

- vježbajte evakuaciju iz svog doma dva puta godišnje

- zapišite broj telefona osobe s kojim ćete komunicirati

Informirajte se:

- gledajte vijesti

- razgovarajte sa svojim susjedima i prijateljima

- proučite kako se ponašati za vrijeme katastrofe

- razmislite koji vam ljudi mogu pomoći

- oni su vaš krug podrške

Pripremite stvari koje su vam potrebne

- spakirajte odjeću za nekoliko dana

- ne zaboravite lijekove koje pijete

- ponesite konzerviranu i suhu hranu

- ponesite bocu s vodom

- u slučaju da trebate zvati pomoć treba vam zviždaljka

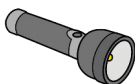
- pribor za higijenu

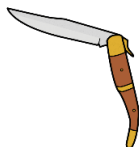
- mobilni uređaj i punjač

- ručnu svjetiljku

- džepni nož

-
- zaštitne naočale

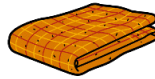
- zaštitne rukavice

- gumene čizme

- deku za spavanje i pokrivanje

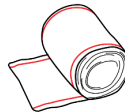
- novac i osobne dokumente

Svaka kuća trebala bi imati kutiju prve pomoći koja mora sadržavati:

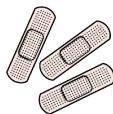
- zavoje za zamatanje rana

- škare

- flastere za rane

- medicinske rukavice

-
- medicinski alkohol

Vatrogasni aparat težine 6 kilograma
ili 9 kilograma

Važni podaci o članovima obitelji

- članovi obitelji su mama, tata, brat i sestra
- najbolje je načiniti popis članova obitelji
- sa imenima i prezimenima
- brojevima telefona i važnim zdravstvenim informacijama
- popis treba biti spremljen sa drugim dokumentima

Osobe za kontakt i mjesto okupljanja za slučaj opasnosti

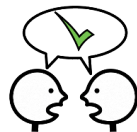
Razmislite koji vam ljudi mogu pomoći.

Oni su vaš krug podrške.

Dogovorite se s njima kako vam mogu pomoći
Pomoć je važna tijekom i nakon katastrofe.

Te osobe možda nisu dostupne ih nećete
moći dobiti.

Ako si sam nazovi **112** službu koja će ti pružiti pomoć.

- Policiju na **192**

- Možeš nazvati vatrogasce na broj **193**

- Hitnu pomoć na **194**

Pozivanje hitnih službi i uzbunjivanje

Prilikom dojavljivanja događaja potrebno dati odgovore na pitanja:

- tko zove reci svoje ime

- što se dogodilo

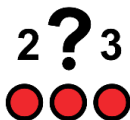
- gdje se dogodilo i koja je tvoja adresa

- kad se dogodilo

- koliko ima ozlijeđenih

-
- kakvim se ozljedama radi

- kakva vam je pomoć potrebna

Zovite broj **112** samo u hitnim situacijama

Krizni događaji i velike nesreće

Požar

Požari se u najvećem broju slučajeva događaju kao rezultat :

- ljudske nepažnje kod upotrebe vatre i pušenja

- dječje igre šibicama i upaljačem

- mogu biti i namjerno izazvani

Upoznajte se sa mjerama zaštite od požara:

- redovno servisirajte električne aparate

-
- držite uredan okoliš udaljite suhu travu i grane

Kako postupiti u slučaju požara

- izbjegavajte dim i pokrijte lice, nos i usta

- ako je požar veći, pozovite vatrogasce

- manji požar pokušajte ugasiti protupožarnim aparatima

- zatvorite dovod plina i električne energije

- zatvorite vrata i prozore ako u zraku ima dima

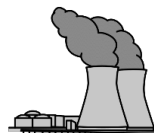

- isključite sustave ventilacije i klimatizacije.

Nesreća u nuklearnoj elektrani

Nuklearna elektrana je tvornica opasna za vrijeme katastrofe.

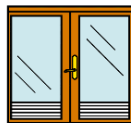

Zračenje se ne vidi a štetno je za ljudsko zdravlje.

Što treba učiniti?

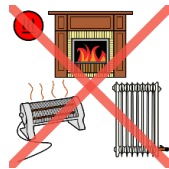
- zatvorite sva vrata i prozore

- ne izlazite van i čekajte upute

- isključite sve ventilacijske sustave kod grijanja i hlađenja

- nemojte piti vodu i mlijeko koje potječe iz ugroženog područja

- dobro se istuširajte toplom vodom i operite sapunom

- uključite radio kako biste pratili najnovije informacije

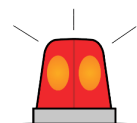

Nesreća s opasnim tvarima

Opasne stvari predstavljaju prijetnju za zdravlje ljudi i okoliš.

Oglašavaju se zvučnom uzbunom.

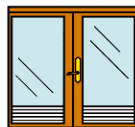

Što treba učiniti?

- odmah, brzo i bez panike, uđite u zatvoreni prostor

- zatvorite vrata i prozore zatvorite sve otvore

- zaštitite nos i usta

- koristite trajnu hranu i piće iz plastičnih boca

- slijedite upute iz medija koje daju službene osobe

- prilikom evakuacije treba ponijeti samo najnužnije stvari

- zaključajte vrata kuće

Poplava

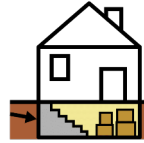
Poplava velika količina vode na mjestu gdje ne bi trebala biti.

Što treba učiniti?

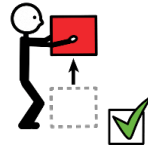
-
- slušajte vijesti kako biste bili dobro informirani

- provjerite da li voda ulazi u zgradu

- premjestite stvari na višu poziciju

- popnite se na više mjesto zgrade

- ne hodajte po vodi čak niti ako vam je samo do koljena

- zbog opasnosti od strujnog udara isključite glavne osigurače

- ako morate napustiti domponesite osobne dokumente

- ne zaboravite lijekove

- vodu za piće

-
- rezervnu odjeću

- nemojte piti prljavu vodu
morate je prokuhati

- bacite hranu koja je došla u kontakt

Potres

Potres se očituje podrhtavanjem tla i ima različitu jačinu.

Urušavanje zgrade možemo spriječiti kvalitetnom izgradnjom.

U kući ili stanu pričvrstite namještaj na zid.

Ne stavljajte teške slike i ogledala iznad kreveta.

Postupci u slučaju iznenadnog nastanka potresa

Ako ste u unutrašnjem prostoru:

- potražite zaklon ispod čvrstih stolova

-
- sagnite glavu do koljena i zaštitite glavu laktovima, pokrijte dlanovima svojih ruku potiljak glave

Ako ste vani:

- Brzo idite na otvoreni prostor

Ako ste nakon potresa zarobljeni u ruševinama:

- ostanite mirni

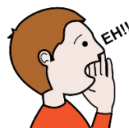
- pokrijte usta i nos bilo čim što vam je pri ruci

- udarajte predmetom o zid ili metalne cijevi u redovitim intervalima kako biste javili gdje se nalazite

- zovite u pomoć to će pomoći spasiocima da vas pronađu

- ako imate zviždaljku zviždite

- ako ste u zgradi na višim katovima ostanite u stanu

-
- nikako nemojte ulaziti u dizala niti bježati po stubištima

- zatvorite plin

- isključite struju

- isključite vodu

- nemojte upotrebljavati šibice i otvorenu vatru.

Jaka zima i snježne oborine

Jake snježne oborine izazivaju teškoće u prometu praćene poledicom.

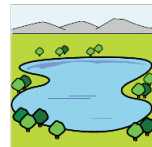

Postupci u slučaju jake zime

- upalite vatru u peći za grijanje

-
- ne izlazite na zaleđene vodene površine zbog opasnosti od pucanja leda, propadanja u ledenu vodu i utapanja

- prije izlaska na obucite dovoljno odjeću i obuću.

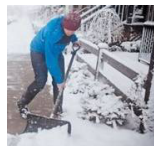

Postupci u slučaju snijega i poledice

- Koristite obuću s gumenim hrapavim đonom

- čistite pločnike do svije kuće od snijega i poledice

- ako led ne možete očistiti s pločnika, posipajte ga solju

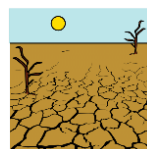
- Temeljito očistite snijeg i led sa svoga vozila

Suša i toplinski val

Ekstremni klimatski uvjeti mogu dovesti do prirodnih katastrofa kao što su suše i toplinski valovi.

Osim štetnih posljedica na čovjeka, one utječu i na životinjski i biljni svijet.

Postupci u slučaju suše

- Zbog mogućih redukcija štedite vodu

- osigurajte rezervu vode za piće

- vrtove i travnjake zalijevajte samo kišnicom

- vatru za roštilj palite samo na predviđenom mjestu

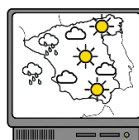

- ne bacajte opuške i zapaljene šibice u prirodi

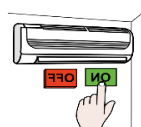

Postupci u slučaju toplinskog vala

- pratite vremensku prognozu.

- klonite se vrućine i upalite klimu

- redovito pijte vodu ili voćne sokove, izbjegavajte alkohol, kavu i čaj

-
- konzumirajte voće i kuhano povrće jer sadržava više vode

- ako ste na otvorenom, nosite laganu odjeću šešir ili kapu

- nekoliko puta tijekom dana osvježite se hladnom vodom

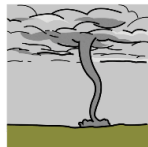
- Izbjegavajte fizički naporne aktivnosti na otvorenom

- ako se osjećate loše pozovite svoga liječnika ili hitnu medicinsku pomoć

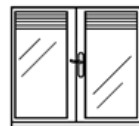
Jak vjetar s tučom

Olujni i orkanski vjetar mogu prerasti u pijavice.

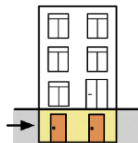

Kako postupiti u slučaju jakog vjetra i tuče

- zatvorite sve prozore i vrata, spustite rolete
- slušajte obavijesti na radiju i postupajte u skladu s njima

-
- ako građevina nije solidno građena, sklonite se u podrum

Ako kampirate, pratite vremensku prognozu, poštujujte upozorenja o mogućnosti jakog vjetera. Šator ili kamp-prikolicu premjestite na prostor bez drveća i dodatno usidrite, a vi se sklonite u čvrste objekte.

Udar groma

Grmljavina je meteorološka pojava zvuka koji se javlja uz električno pražnjenje u obliku munje. Kada dođe do udara groma u blizini, zvuk je iznimno jak.

Kako postupiti u slučaju grmljavine:

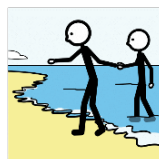
- ako ste za vrijeme grmljavine u kući, odmaknite se od prozora, ne kupajte se i ne tuširajte se

- ako se zateknete na otvorenom prostoru, sklonite se u nižim dijelovima kao što su klanci, udoline, gudure ili uđite u auto

- ako vas grmljavina zatekne u vodi, odmah izađite na kopno i potražite zaklon

-
- stavite ruke na uši i glavu među koljena

Epidemije zaraznih bolesti

U prevenciji zaraznih bolesti najvažnija je osobna higijena.

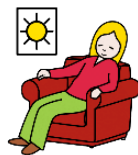

Bitno je održavati higijenske uvjete u prostorima u kojima se boravi.

Postupci u slučaju proglašenja pojave epidemije od zarazne bolesti

- slušajte službene upute o poduzimanju i provođenju mjera zaštite
- izbjegavajte mjesta na kojima se okuplja veći broj ljudi
- boravite u zatvorenom prostoru svoje kuće

- izolirajte se od onih kod kojih se sumnja na bolest u epidemiji

- dopustite obavljanje propisanih zdravstvenih pregleda osoba, radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti

-
- oboljelu osobu ili ako sumnjate na bolest izolirajte osobu zdrave sredine

Savjeti za slučaj pronalaska neeksplodiranih sredstava

Razna sredstava, koja nisu eksplodirala mogu predstavljati prijetnju.

Ukoliko se uoči takav predmet, nipošto ga se ne smije dodirivati.

Savjeti u slučaju pronalaska sumnjivih ubojitih sredstava

- odmah nazovite broj **112** ili policiju

- Nikad ne dirajte mine, streljiva i druge sumnjive naprave.

- Ne zalazite u područja za koja znate da su opasna

- Poštujte oznake i upozorenja za minirana ili sumnjiva područja.

Općenite smjernice za osobe s invaliditetom

- Ako koristite invalidska kolica sagnite glavu prema koljenima

- udaljite se od prozora i ormara i teških predmeta koji bi mogli pasti, razbiti se ili prevrnuti

- uključite elektroničku kočnicu ili blokadu kotača na vašim invalidskim kolicima.

Ako trebate pomoć, zatražite je.

Ljudi možda nisu svjesni vaše specifične situacije ili ne znaju kako vam mogu pomoći.

Specifičnosti prema vrstama invaliditeta

Osobe s oštećenjem sluha

Vaš plan za hitne slučajeve:

- Priopćite svoj gubitak sluha pokazivanjem na uho, gestom

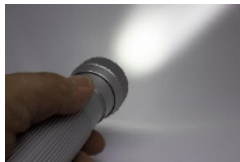
- Držite olovku i papir pri ruci za pisanu komunikaciju

-
- zamijenite baterije svakih šest mjeseci ili kad god postoji signal da je baterija prazna

- imajte svjetiljku, zviždaljku ili osobni alarm

- osigurajte tiskane natpise “Koristim hrvatski znakovni jezik”

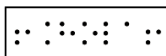
- osigurajte opremu kao slušni aparat

Osobe s oštećenjem vida

Vaš plan za hitne slučajeve

- Imajte pri ruci bijeli štap zbog mogućih prepreka
- Brailleovim pismom obilježite sklopke u kućanstvu i svoje zalihe za hitne slučajeve

- Imajte sat koji govori ili Brailleov pametni sat

-
- Osigurajte dodatna pomagala za putovanje kao

- Imajte dodatni par dioptrijskih naočala

- Imajte plan za psa vodiča

Osobe s intelektualnim teškoćama

Vaš plan za hitne slučajeve

- elektroničke uređaje i redovno punite

- napravite šator plahte za trenutnu privatnost

- pripremite unaprijed ispisan evakuacijski put

- za suzbijanje buke stavite slušalice

- Neka vam bude dostupna hrana kao što su grickalice

Osobe s teškoćama u kretanju

Vaš plan za hitne slučajeve

- Ako koristite elektromotorna invalidska kolica, imajte na raspolaganju laganu ručnu stolicu kao rezervu

- Pokažite drugima kako sastaviti, rastaviti i upravljati vašim invalidskim kolicima

- kupite dodatnu bateriju za elektromotorna invalidska kolica i držite je uvijek napunjenu

- imajte kod sebe pribor za krpanje probušenih guma

- pripremite sredstvo za kretanje kao štap ili hodalicu

- pripremite zračnu pumpu za gume za invalidska kolica

- ako koristite jastuk za sjedenje o tome da imajte pri ruci dodatni jastuk

-
- komunicirajte sa susjedima koji vam mogu pomoći ako je potrebna evakuacija

Osobe s teškoćama u govoru

Vaš plan za hitne slučajeve

Ako koristite komunikacijski uređaj ili drugu asistivnu tehnologiju, isplanirajte kako ćete se evakuirati s uređajima

Čuvajte podatke o modelu i zabilježite odakle je.

Umjesto zaključka

Osobe s invaliditetom su pogođene rizičnim i humanitarnim hitnim situacijama, neovisno o tome gdje žive.

Suočavaju se s višestrukim preprekama u spašavanju.

Susreću se s preprekama u pristupu zaštiti i humanitarnoj pomoći, uključujući pomoć i potporu za oporavak.

To često dovodi do novih teškoća i oštećenja.

Posebno su izložene nasilju, iskorištavanju i zlostavljanju, uključujući seksualno i rodno uvjetovano nasilje.

Kako bi se spriječile ili smanjile takve pojave, važno je provoditi aktivnosti prevencije i smanjenje rizika od katastrofa.

Takvi pristupi doprinijet će i većoj učinkovitost i djelotvornost sustava zaštite i spašavanja.

Važno je provoditi aktivnosti usmjerene na poboljšanje izgradnje kapaciteta državnih i lokalnih vlastite šire humanitarne zajednice o pitanjima koja se odnose na osobe s invaliditetom, uključujući povećanje svijesti i odgovarajuće resurse.

Potrebno je ojačati postojeće politike, procedure i prakse uključivanja osoba s invaliditetom u humanitarne programe.

Osobe s invaliditetom i organizacije koje ih predstavljaju imaju kapacitete i resurse koji mogu doprinijeti unaprjeđenju procesa donošenja odluka.

Međunarodni dokumenti upućuje države da uključe građane, i osobe s invaliditetom, u osmišljavanje politika, planova i standarda. kako bi se uspostavio mehanizam otpornosti.

Međutim, cjelokupno društvo mora djelovati partnerski i poštivati načela uključivosti, pristupačnosti i nediskriminacije.

Napredak prema učinkovitom humanitarnom djelovanju može se ostvariti samo ako humanitarna pripravnost i odgovor na krizne situacije budu uključivali osobe s invaliditetom, u skladu s načelima humanosti i nepristranosti, te načelima ljudskih prava, urođenog dostojanstva, jednakosti i nepristranosti.

Literatura

- Alexander, D. i dr. (2012). Disability and disaster. https://www.researchgate.net/publication/285004501_Disability_and_disaster.
- Benjak, T. (2022). Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Zagreb: Hrvatski zavod za javno zdravstvo.
- BOPRC. (2022). Disaster Preparedness for people with disabilities. <https://www.boprc.govt.nz/media/456962/3903-disaster-preparedness-for-people-with-disabilities-web.pdf>.
- Centar za socijalnu skrb Zagreb. (2022). Preporuke za postupanje u kriznim situacijama. <https://www.czss-zagreb.hr/savjeti/133-preporuke-za-postupanje-u-kriznim-situacijama>.
- ERI. (2021). 10 Steps People with Disabilities Should Take to Prepare for an Emergency. <https://eri-wi.org/10-steps-emergency-preparedness>
- FEMA & American Red Cross. (2004). Preparing for Disaster for People with Disabilities and other Special Needs. https://www.redcross.org/content/dam/redcross/atg/PDF_s/Preparedness___Disaster_Recovery/General_Preparedness___Recovery/Home/A4497.pdf.
- Florida Department of Health-Bureau of Environmental Health-Environmental Health Preparedness. (2022). Preparedness Toolkit for Blind or Visually Impaired Residents. https://www.floridahealth.gov/environmental-health/eh-preparedness/_documents/BEH_DBSPrepToolkit.pdf.
- Government of British Columbia. (2022). Prepared BC: Resources for People with Disabilities. <https://www2.gov>.

bc.ca/assets/gov/public-safety-and-emergency-services/emergency-preparedness-response-recovery/embc/preparedbc/preparedbc-guides/preparedbc_emergency_preparedness_for_people_w_disability.pdf

Government of Canada. (2022). Emergency Preparedness Guide for People with Disabilities/Special Needs. <https://www.getprepared.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/pplwthdsblts/index-en.aspx>.

Ministry of Defence – Administration of the Republic of Slovenia for Civil Protection and Disaster Relief.(2022). Safe and equal in the event of a flood, earthquake or wild fire. Ljubljana

National Organization on Disability. (2022). Disaster Readiness Tips for People with Mobility Disabilities. <http://www.disastersrus.org/MyDisasters/disability/epips4mobility.pdf>.

UC Merced. (2022). Disability Guidelines. <https://emergency.ucmerced.edu/plan-procedures/disability-guidelines>.

UNDRR. (2022). Disability inclusion in Disaster Risk Reduction. “Nothing about us without us”. <https://www.undrr.org/disability-inclusion-disaster-risk-reduction>.

United States government. (2022). Disasters and Emergencies/ Make a Plan/Individuals with Disabilities. <https://www.ready.gov/disability>.

Zagrebačka županija i Veleučilište Velika Gorica. (2013). Savjeti o sigurnosti. https://www.zagrebacka-zupanija.hr/media/filer_public/15/86/1586e5da-d13e-4cbe-94ae-b9c192fdc908/savjeti_o_sigurnosti_brosura_uputa.pdf.

